

Міністерство освіти і науки України
Бердянський державний педагогічний університет

«Затверджено»
Вченою радою БДПУ
від 26.03.2018 (протокол №9)
Ректор університету _____
проф. Богданов І. Т.

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ _____ третій _____
(назварівнявищоїосвіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ _____ доктор філософії _____
(назваступенявищоїосвіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ _____ 03 Гуманітарні науки _____
(шифртаназвагалузізнань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ _____ 032 Історія і археологія _____
(кодтанайменуванняспеціальності)

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА _____ Історія України _____

Ввести в дію з 01.09.2018
Навчальний відділ
Начальник НВ _____ Шубіна О.В.

Бердянськ
2018

I Преамбула

Освітня програма здобуття третього рівня вищої освіти ступеня доктора наук з філософії, спеціальності 032 Історія та археологія.

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Вченою Радою Бердянського державного педагогічного університету від 26 березня 2018 р. N 9

НАДАНО ЧИННОСТІ:

Наказом ректора БДПУ від 02.07.2018 №65

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Лиман Ігор Ігорович

доктор історичних наук, професор кафедри історії України, завідувач кафедри-професор кафедри історії та філософії, БДПУ – гарант освітньої програми

Макаренко Тамара Петрівна

кандидат історичних наук, доцент кафедри політології та правознавства, доцент кафедри правознавства, декан гуманітарно-економічного факультету, БДПУ

Федорик Юрій Володимирович

кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України, доцент кафедри історії та філософії, БДПУ

II Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень / The third (educational-scientific) level
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії / Doctor of Philosophy
Галузь знань	03 Гуманітарні науки / 03 Humanities
Спеціальність	032 Історія та археологія / 032 History and archeology
Обмеження щодо форм навчання	Без обмежень / no limits
Освітня кваліфікація	2443.2 Доктор філософії з історії та археології / 2443.2 Doctor of Philosophy with History and Archeology
Професійна (і) кваліфікація (ї) (для спеціальностей, в межах яких передбачено створення освітніх програм з підготовки фахівців для регульованих професій)	Не передбачається / Not provided
Кваліфікація в дипломі	<p>назва вищого навчального закладу – Бердянський державний педагогічний університет / name of a Higher Educational Institution –Berdyansk State Pedagogical University</p> <p>назва ступеня вищої освіти – доктор філософії / Obtained qualification – Doctor of Philosophy</p> <p>галузь знань – гуманітарні науки / branch of knowledge – Humanities</p> <p>спеціальність – історія та археологія / Speciality – History and archeology</p> <p>освітня програма – Історія України / Educational program - History of Ukraine</p>
Опис	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Об'єкти вивчення або діяльності (феномени, явища

<p>предметної області</p>	<p>або проблеми, які вивчаються):</p> <ul style="list-style-type: none"> - процеси історичного розвитку суспільства, - соціальні явища в часі та просторі, - етнічні, етнографічні та релігійні групи <p>▪ Цілі навчання (очікуване застосування набутих компетентностей):</p> <ul style="list-style-type: none"> - більш поглиблений виклад ряду вузлових питань історичного минулого українського суспільства – складової частини всесвітнього історичного процесу; - співставлення різних точок зору на проблеми, що стали предметом вивчення; - закріплення раніше набутих навичок синтезу і аналізу явищ і подій для орієнтації в проблематиці наукових досліджень. <p>▪ Теоретичний зміст предметної області (поняття, концепції, принципи та їх використання для пояснення фактів та прогнозування результатів).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Історія. Наголос на історії, але робота в одній чи в кількох пов'язаних між собою галузях є обов'язковою. Аспірант обирає галузь, згідно зі своїми інтересами та спеціалізацією (історична урбаністика, конфесійна історія, гендерні студії, усна історія. <p>▪ Методи, методики та технології (якими має оволодіти здобувач вищої освіти для застосовування на практиці):</p> <ul style="list-style-type: none"> - метод періодизації; - історико-генетичний метод - історико-порівняльний метод - історико-типологічний метод; - історико-системний метод. - здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі історії та археології що передбачає проведення досліджень та (або) здійснення інновацій. <p>▪ Інструменти та обладнання (об'єкти/предмети, пристрої та прилади, які здобувач вищої освіти вчиться застосовувати і використовувати).</p> <ul style="list-style-type: none"> - пристрій для читання мікрофільмів - інструменти для проведення археологічних досліджень (лопати, кірка, ножі, ланцети, кісточки та ін.) <p>▪ Objects of study or activity (phenomenons or problems</p>
----------------------------------	--

	<p>studied):</p> <ul style="list-style-type: none"> - processes of historical development of society; - social phenomena in time and space; - ethnic, ethnographic and religious groups. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Learning objectives (expected use of acquired competencies): <ul style="list-style-type: none"> - more in-depth presenting key issues of historical past of Ukrainian society as a part of world historical process; - comparing different points of view on the problems which became the subject of study; - consolidating previously acquired skills of synthesis and analysis of phenomena and events for orientation in the scientific research problematic. ▪ Theoretical content of the subject area (notions, conceptions, principles and their use for facts' explanation result's forecasting). <ul style="list-style-type: none"> - History. The emphasis on history, but work in one or several interrelated areas is obligatory. The graduate student selects a branch according to his interests and specialization (urban history, denominational history, gender studies, oral history). ▪ Methods, techniques and technologies (which should be acquired by a higher education student for apply in practice): <ul style="list-style-type: none"> - periodization method; - historical-genetic method - historical and comparative method - historical typological method; - historical system method. - the ability to solve complex tasks and problems in the field of history and archeology that involves research and / or innovation. ▪ Tools and equipment: (objects / subjects, devices that a higher education student learns to apply and use). <ul style="list-style-type: none"> - microfilm reading device - instruments for archaeological research (shovels, crust, knives, lancets, brushes, etc.).
Академічні права випускників	
Працевлаштування випускників	

(крім стандартів доктора філософії/ доктора мистецтва; для спеціальностей, в межах яких передбачено створення освітніх програм з підготовки фахівців для регульованих професій- обов'язково)	
--	--

III Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Обсяг освітньої складової освітньої програми доктора філософії - 60 кредитів ЄКТС з нормативним терміном навчання (денна форма) 4 роки

IV Перелік компетентностей випускника

Програмні компетентності		
1	Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики
2	Загальні	<p style="text-align: center;">Соціально-особистісні</p> <p>Етичні установки. Здатність до використання принципів, норм етики, правил культури поведінки, правової культури у стосунках з людьми на основі загальнолюдських та національних цінностей, норм суспільної моралі.</p> <p>Гнучкість та креативність мислення. Здатність до системного мислення, креативності, генерування нових ідей, пошуку варіантів нестандартного розв'язання професійних завдань.</p> <p>Комунікативні навички. Здатність до адаптивності та комунікабельності, побудови спілкування з суб'єктами освітнього процесу на</p>

		<p>принципах гуманізації й довіри.</p> <p>Працювати самостійно, приймати ініціативу та керувати часом. Здатність до самостійного обрання оптимальних професійних дій для розв'язання завдань професійної діяльності; до використання елементів самоорганізації власної діяльності відповідно до професійних завдань.</p> <p>Працювати з іншими. Здатність до налагодження конструктивних професійних зв'язків з суб'єктами освітнього процесу, громадськістю, засобами масової інформації для розв'язання професійних завдань.</p> <p style="text-align: center;">Загальнонаукові</p> <p>Аналіз та синтез. Здатність до аналізу, оцінки, прогнозування соціальних процесів суспільного життя (Здатність до аналізу, оцінки, прогнозування освітнього процесу).</p> <p>Базові загальні знання. Здатність до використання базових знань фундаментальних наук в обов'язі, необхідному для освоєння дисциплін циклу професійної підготовки.</p> <p>Проведення наукових досліджень. Здатність до визначення наукового апарату, планування, організації, проведення наукового дослідження, опрацювання його результатів із застосуванням методів математичної статистики.</p> <p style="text-align: center;">Інструментальні</p> <p>Комунікація усна та письмова державною й іноземною мовами. Здатність до письмової й усної комунікації державною та іноземною мовами.</p> <p>Використання інформаційних і комунікаційних технологій. Здатність до застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у професійній діяльності.</p>
2	Фахові	<p style="text-align: center;">Хронологічні</p> <p>Здатність критично оцінити місце досліджуваного регіону в хронологічному порядку і в просторі; розглядати суспільні явища в розвитку та в конкретно-історичних умовах певного часу; співвідносити історичні події, явища з періодами, орієнтуватися у науковій періодизації історії; використовувати періодизацію як спосіб пізнання історичного процесу; поєднати детальні знання пов'язані з розумінням певного періоду/ тематичної</p>

		<p>області, методології та історико-географічних дискусій на цю тему чи про цей період.</p>
		<p style="text-align: center;">Просторові</p> <p>Знати основні проблеми регіональної і національної історії; планувати та представляти індивідуальний внесок до історико-географічних знань на основі дослідження; розглядати основні тенденції розвитку міжнародних відносин, пов'язані з геополітичними чинниками і факторами навколишнього середовища; знати історичну географію і розуміти загальну історію досліджуваних територій</p>
		<p style="text-align: center;">Дійсності та джерел інформації</p> <p>Аналіз документів. Пошук розуміння та розміщення архівного матеріалу, історико-географічний внесок та дискусії про минуле в політичному та культурному контексті; здатність використовувати інструменти інших гуманітарних та технічних наук відповідно до наукового проекту. Співпраця з метою завершити спеціальні завдання пов'язані з дисципліною (збирання та обробка даних, аналіз та презентація результатів); знання та вміння використовувати спеціальні інструменти, необхідні для вивчення документів з конкретних періодів, регіонів і транснаціональних процесів (наприклад карти, статистика); систематизувати історичну інформацію, самостійно інтерпретувати зміст історичних джерел та відбиті в них історичні факти, явища, події; виявляти різні точки зору, визнавати і сприймати таку різноманітність; критично аналізувати, порівнювати та оцінювати історичні джерела, виявляти тенденційну інформацію й пояснювати її необ'єктивність</p>
		<p style="text-align: center;">Мовленнєві</p> <p>Реконструювати образи минулого у словесній формі у вигляді опису (картинного, аналітичного), оповідання (образного, конспективного, сюжетного), образної характеристики; викладати історичні поняття, зв'язки і тенденції історичного розвитку, застосовуючи пояснення, доведення, міркування, узагальнюючу характеристику; знати ресурси, доступні для проведення історичного дослідження включаючи ті, що ґрунтуються на інформаційно-комунікативних технологіях та здатність відповідно їх використовувати; використання відповідної термінології та форм</p>

		<p>вираження дисципліни в усній та письмовій формах рідною чи іноземною мовами; користуючись інструктивними документами, уміти скласти обґрунтовану заявку на підтримку наукового дослідження, інформаційний та науковий звіт (в тому числі іноземною мовою).</p>
		<p style="text-align: center;">Логічні</p> <p>Визначати історичні поняття та застосовувати їх для пояснення історичних явищ і процесів; визначати причини, сутність, наслідки та значення історичних явищ та подій, зв'язки між ними; визначати роль людського фактора в історії, розкривати внутрішні мотиви і зовнішні чинники діяльності історичних осіб</p>
		<p style="text-align: center;">Цінностей</p> <p>Порівнювати й оцінювати факти та діяльність історичних осіб з позиції загальнолюдських та національних цінностей, визначати власну позицію щодо суперечливих питань історії; виявляти інтереси, потреби, протиріччя в позиціях соціальних груп і окремих осіб та їх роль в історичному процесі, тенденції і напрями історичного розвитку; оцінювати різні версії й думки про минулі історичні події, визнаючи, що деякі джерела можуть бути необ'єктивними; самостійно ідентифікувати себе й інших в історичному процесі</p>

V Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

* Здатність орієнтуватися в історичному просторі, здійснювати аналіз-синтез просторово-історичних об'єктів та зв'язків в історичному просторі
* Вміння визначати історичні поняття та застосовувати їх для пояснення історичних явищ та процесів
* Аналізувати, синтезувати та узагальнювати значний обсяг фактів, простежувати зв'язки і тенденції історичного процесу
* Вміння шукати та відбирати інформацію, фіксувати її, систематизувати
* Вміння застосовувати загальнолюдські та національні цінності як критерії оцінки історичних фактів і осіб
* Ідентифікувати себе у системах загальнолюдських і національних цінностей
* Вміння організувати науково-дослідницьку роботу
* Уміння користуватися в науковій роботі нормативно-правовими актами
* Вміння отримувати отримані історичні знання на практиці
* Самостійно інтерпретувати зміст історичних джерел та історичні факти, явища, події
* Оцінювати події та діяльність людей в історичному процесі з позиції загальнолюдських і національних цінностей
* Здатність формувати власні оцінки та позиції щодо ставлення до минулого і сучасного України
* Аналізувати сучасні тенденції історичної науки і виробляти власний погляд на історіографію та історичні джерела
* Здатність до самонавчання і продовження професійного розвитку
* Володіння практичними навичками щодо оперативного та якісного збору перевірки інформації, її належного джерельного оформлення.

VI Форми атестації здобувачів вищої освіти

Атестується асистентська практика, кандидатські іспити зі спеціальності, філософії, іноземної мови.

Оцінювання роботи на практичних заняттях, семінарах здійснюється з окремих навчальних дисциплін.

Остаточне оцінювання має вигляд передзахисту дисертації.

Форми здобувачів освіти	атестації вищої освіти	1. Комплексні кваліфікаційні экзамени з фаху зі спеціалізації (з філософії, іноземної мови, іспит зі спеціальності)
--------------------------------	-------------------------------	---

	2. Попередній захист дисертації на кафедрі де виконувалась робота
Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)	Вимоги до заключної кваліфікаційної роботи є вимогами МОН до тексту дисертації доктора філософії. Не допускається порушення регламентованого обсягу та структури роботи. Перевірка на плагіат.
Вимоги до атестаційного/ єдиного державного кваліфікаційного іспиту (іспитів) (за наявності)	
Вимоги до публічного захисту (демонстрації) (за наявності)	

vii Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У Бердянському державному педагогічному університеті функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка ґрунтується на Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському освітньому просторі вищої освіти ESG 2015 і передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) політика забезпечення якості;
- 2) розробку та затвердження програм;
- 3) Студенто-центричне навчання, викладання та оцінювання;
- 4) Зарахування, досягнення, визнання та атестація студентів;
- 5) Викладацький склад;
- 6) Навчальні ресурси та підтримка студентів;
- 7) Управління інформацією (Інформаційний менеджмент);
- 8) Публічна інформація;
- 9) Поточний моніторинг і періодичний перегляд програм
- 10) Циклічне зовнішнє забезпечення якості.

Система внутрішнього забезпечення якості за поданням Бердянського державного педагогічного університету оцінюється НАЗЯВО або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються НАЗЯВО, та

міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.